SZLAK JEŻYCJADY® WOKÓŁ POZNANIA

Szlak Jeżycjady® wokół Poznania to literacka trasa, która prowadzi do miejsc w regionie, pojawiających się na kartach powieści **Małgorzaty Musierowicz**. Licząca 22 tomy saga zwana Jeżycjadą® od ponad 50 lat dostarcza radości, uśmiechu i wzruszeń kolejnym pokoleniom czytelniczek i czytelników. Szlak powstał w 2026 roku jako rozwinięcie **Poznańskiego Szlaku Jeżycjady®**, przy życzliwym wsparciu Autorki książkowego cyklu.

Tym razem **zapraszamy do odkrywania Wielkopolski** z perspektywy bohaterów Jeżycjady®. Na mapie znalazły się książkowe – domy i kościoły, muzea, jeziora i lasy, restauracje i kolejowe stacje. Są wśród nich zarówno obiekty wciąż istniejące, jak i takie, które zniknęły już z lokalnego krajobrazu.

Nowy szlak to nie trasa, którą należy pokonać od początku do końca. Przeciwnie – każdy z punktów może być celem osobnej literackiej wycieczki, prowadzącej choćby **Szlakiem Kościołów Drewnianych wokół Puszczy Zielonki (Kicin, Wierzenica)**, do **Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie, Muzeum Ziemi Średzkiej – Dworu w Koszutach, Wielkopolskiego Parku Etnograficznego w Dziekanowicach**, albo ścieżkami **Parku Krajobrazowego Promno**. Najwięcej punktów znajduje się w **Pobiedziskach**.

Rozpoznanie niektórych obiektów okazało się zadaniem nieomal detektywistycznym. Choć Małgorzata Musierowicz pozostawia czytelnikom pewne wskazówki, to nie zawsze pozwalają one jednoznacznie zidentyfikować dany punkt, a niekiedy łączą w sobie cechy kilku miejsc. W efekcie niektóre punkty szlaku są pewne, inne – zaledwie zbliżone do tych opisanych w powieściach. Wierzymy jednak, że dla Czytelników nowy szlak będzie inspiracją do własnych literacko-turystycznych poszukiwań i odkryć.

Dofinansowane przez Unię Europejską

Publikacja wydana w ramach operacji pt. „Informowanie o zasobach LGD 'Trakt Piastów'", realizowanej przez Lokalną Grupę Działania „Trakt Piastów". Operacja mająca na celu zwiększenie wiedzy o zasobach kulturowych, przyrodniczych i historycznych obszaru LGD „Trakt Piastów" współfinansowana jest ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027. Instytucja Zarządzająca Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Wydawca: Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Pobiedziska im. Łukasza Opalińskiego
Publikacja bezpłatna.

Przygotowanie szlaku:
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Pobiedziska im. Łukasza Opalińskiego, Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna

Partnerzy projektu:
Małgorzata Musierowicz, Lokalna Grupa Działania „Trakt Piastów", Wydawnictwo Labreto, Legimi S.A., Koleje Wielkopolskie, Powiat Poznański

Koncepcja trasy, tekst, wybór cytatów:
Anna Basińska

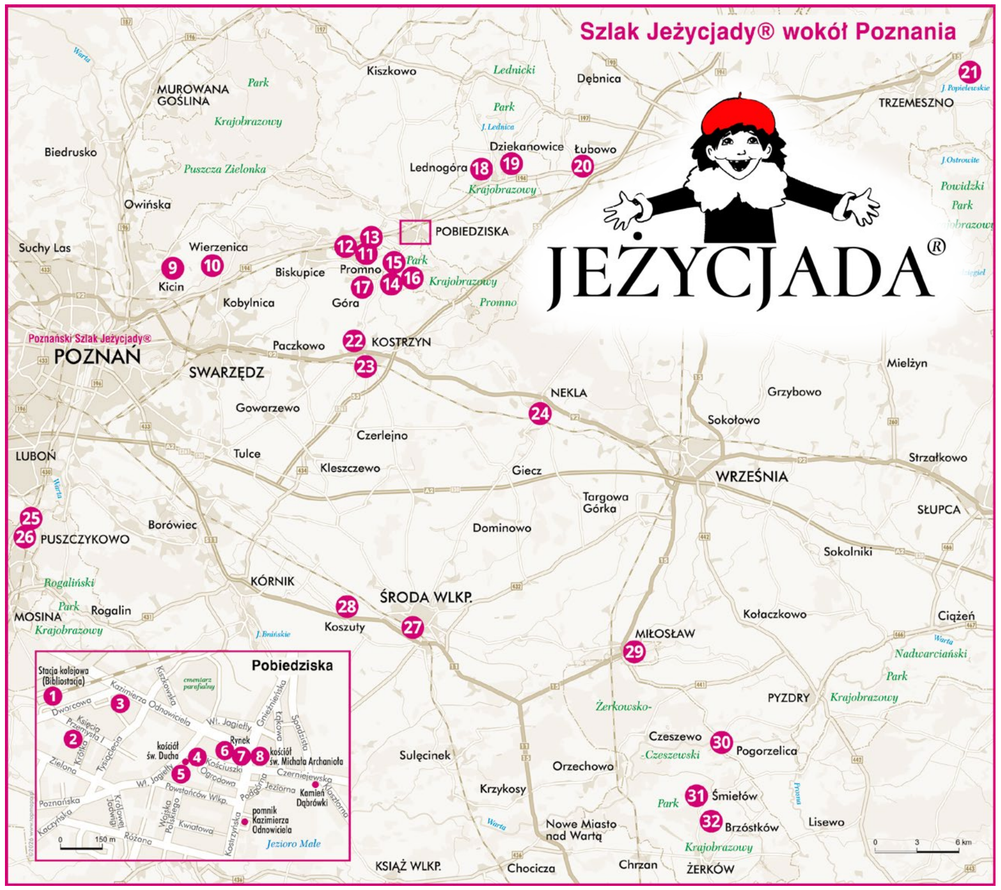
Współpraca:
Małgorzata Halber, Barbara Nowak-Słomiany, Piotr Basiński

Strona internetowa szlaku:
Piotr Basiński

Zamieszczone ilustracje i cytaty pochodzą z powieści z serii Jeżycjada® autorstwa Małgorzaty Musierowicz, wydawca: Wydawnictwo Labreto.

Zdjęcia: Piotr Basiński (PB), Kuba Cichocki (KC), Adam Cieresko (AC), Monika Grześkowiak (MG), Bartosz Kaczmarek (BK), Archiwum Macieja Krzyżańskiego (AMK), Tomasz Macedulski (TM), Izabela Małęgowska (IM), Sławomir Obst (SO), Jerzy Osypiuk (JO), Archiwum Szkółki Byczkowscy (ASB), Karolina Wiśniewska (KW) oraz członkowie Klubu F.oto Ludziska Pobiedziska: Dezyderiusz Krząkała (DK), Agata Mińkowska (AM), Małgorzata Misiewicz (MM), Paulina Szczap (PS), Robert Wciórka (RW), Danuta Zawadzka (DZ)
Projekt graficzny, skład: Adam Romel
Druk: Drukarnia Empir
Pobiedziska-Poznań 2026

1 **Stacja kolejowa Pobiedziska – Bibliostacja**
ul. Dworcowa 4

2 **Dawny pawilon handlowy w Pobiedziskach**
ul. Krótka 9 (sklep Biedronka)

3 **Dawna Restauracja „Piastowska" w Pobiedziskach**
ul. Kazimierza Odnowiciela 23 (Restauracja Trzy Smaki)

4 **Dom babci Jedwabińskiej w Pobiedziskach**
ul. Kościuszki 13

5 **Dawna Biblioteka Publiczna, oddział dla dzieci w Pobiedziskach**
ul. Władysława Jagiełły 25

6 **Rynek w Pobiedziskach**
Rynek 1

7 ***Cukiernia „Wisienka" w Pobiedziskach***
ul. Rynek 9-10

8 **Kościół św. Michała Archanioła w Pobiedziskach**
ul. Gnieźnieńska 2

9 **Kościół św. Józefa w Kicinie**
ul. Kościelna 2

10 **Kościół św. Mikołaja w Wierzenicy**
ul. Wierzenicka 12

11 **Jezioro Dębiniec**
ok. 0,7 km na południowy wschód od Promna-Stacji

12 **Stacja kolejowa Promno**
Promno-Stacja

13 **Stacja kolejowa Pobiedziska Letnisko**
Pobiedziska, ul. Gajowa 3

14 ***Dom Górskich w Promnie***
wschodnia część miejscowości, między stawami w dolinie Cybiny a lasami Parku Krajobrazowego Promno

15 **Jezioro Brzostek**
ok. 1 km na północny wschód od Promna

16 **Rezerwat przyrody Las Liściasty w Promnie**
ok. 1 km na wschód od Promna

17 ***Dom Rumianków w Górze***
wschodnia część miejscowości, na skraju doliny Cybiny

18 **Lednogóra**
Lednogóra 49 (kościół)

19 **Wielkopolski Park Etnograficzny w Dziekanowicach**
Dziekanowice 23b

20 **Kościół św. Mikołaja w Łubowie**
Łubowo 66

21 ***Camping „Chaber" nad Jeziorem Popielewskim pod Trzemesznem***
Popielewo 28 (Obiekt rekreacyjno-wypoczynkowy Oaza)

22 ***Ogrodnictwo „Daglezja" pod Kostrzynem***
Glinka Duchowna, ul. Słowackiego 15 (Szkółka Byczkowscy)

23 **Kościół św. Apostołów Piotra i Pawła w Kostrzynie**
ul. Średzka 8

24 ***Pracownia artystyczna „Tekla w Nekli"***
ul. Poznańska 31 (Biblioteka Publiczna)

25 **Stacja kolejowa Puszczykowo**
ul. Wczasowa 1 (Restauracja Lokomotywa)

26 **Dawna Restauracja „Leśna" w Puszczykowie**
ul. Wczasowa 8a (Przyjęcia Leśna)

27 **Stacja kolejowa Środa Wielkopolska**
ul. Dworcowa 3

28 **Muzeum Ziemi Średzkiej – Dwór w Koszutach**
Koszuty 27

29 ***Dom Gizeli Kalemby w Miłosławiu***
ul. Zamkowa 13 (dawna szkoła podstawowa)

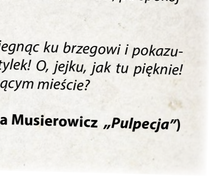
30 **Prom rzeczny w Pogorzelicy**
na Warcie pomiędzy Nową Wsią Podgórną a Pogorzelicą

31 **Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie**
Śmiełów 1

32 **Kościół św. Jana Chrzciciela w Brzóstkowie**
Brzóstków 17

Kursywą zaznaczono obiekty fikcyjne, dla których próbowano odszukać najbardziej prawdopodobne odpowiedniki w rzeczywistości.

Trasa nie została oznakowana w terenie.

1 STACJA KOLEJOWA POBIEDZISKA – BIBLIOSTACJA

ul. Dworcowa 4

fot. KC

Zabytkowy dworzec w Pobiedziskach powstał w 1872 roku i do dziś zachował ściany zewnętrzne z czerwonej cegły. Wnętrza zyskały zupełnie nowe życie – od 2023 roku działa tu Bibliostacja Pobiedziska, nowoczesna siedziba Biblioteki Głównej i Oddziału dla dzieci. Książkom towarzyszą tam gabloty z lokalnymi artefaktami opowiadające o historii miasta.

Brama, przez którą do Pobiedzisk przybywali: Konrad Bitner z walizką pełną kukiełek („*Dziecko piątku*") oraz Natalia Borejko wraz z Laurą i Różą po nieudanej podróży nad morze („*Nutria i Nerwus*"). Dworzec był też niemym świadkiem symbolicznego spotkania Aurelii z ojcem („*Dziecko piątku*").

2 DAWNY PAWILON HANDLOWY W POBIEDZISKACH

Obecnie: sklep Biedronka ul. Krótka 9

Pawilon wybudowany przez pobiedziską Spółdzielnię Rolniczo-Handlową „Rolnik" w czasach PRL-u był prawdziwym lokalnym centrum handlowym. Kupowało się tu niemal wszystko, od artykułów pierwszej potrzeby aż po… dywany.

W związku z zakończeniem żałoby Marta Jedwabińska postanowiła odświeżyć garderobę wnuczki. Po godzinie zakupów w pawilonie GS-u (Gminnej Spółdzielni) Aurelia wyszła odmieniona: w czerwono-zielonej spódniczce w szkocką kratę, kolorowym golfiku, białych podkolanówkach i sandałach („*Dziecko piątku*").

3 DAWNA RESTAURACJA „PIASTOWSKA" W POBIEDZISKACH

Obecnie: Restauracja Trzy Smaki ul. Kazimierza Odnowiciela 23

fot. PB

Przed II wojną światową w Pobiedziskach działała sala Kowalskiego – miejsce wieców, balów i koncertów. Na scenie występowali tam zarówno legendarni Czerwono-Czarni, jak i „siłacz rozebrany do połowy", który „w dłoni łamał żelazne podkowy". Z czasem lokal zmienił się w Restaurację „Piastowską", a obecnie funkcjonuje jako Restauracja Trzy Smaki.

W efekcie ogromnego korka pod Paczkowem i odwołanego występu w gnieźnieńskim klubie do restauracji trafili członkowie zespołu reggae „The Lions of Sun". Muzykom z Helmutem Oracabessą na czele towarzyszyli Staszka Trolla, Józef Pałys oraz Laura Pyziak i jej brat Ignacy Grzegorz Stryba. Głodnych artystów przywitały drewniane postaci średniowiecznych wojów („*Język Trolli*").

4 DOM BABCI JEDWABIŃSKIEJ W POBIEDZISKACH

ul. Kościuszki 13

fot. DZ

Niewielki domek sąsiaduje przez mur z zabytkowym kościołem Św. Ducha. Jego wezwanie wywodzi się od stojącego tu niegdyś kościoła szpitalnego. Obecna świątynia wzniesiona w I połowie XIX wieku dla ewangelików, od zakończenia II wojny światowej służy katolikom. Co ciekawe, samodzielnym kościołem parafialnym została dopiero w 2004 roku.

Aurelia Jedwabińska przyjechała tu w odwiedziny do swojej dawno niewidzianej babci. Dziewczyna nie przypuszczała, że wakacyjny pobyt w Pobiedziskach odmieni całe jej życie („*Dziecko piątku*").

5 DAWNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA, ODDZIAŁ DLA DZIECI W POBIEDZISKACH

ul. Władysława Jagiełły 25

fot. PB

Wśród dotychczasowych siedzib pobiedziskiej biblioteki znalazł się budynek dawnej pastorówki (domu pastora) obok kościoła Św. Ducha. W jego murach do 2023 roku funkcjonował oddział z literaturą dziecięcą. Obiekt ma również ponurą kartę w swojej historii – w czasie II wojny światowej w budynku był areszt i miejsce przesłuchań gestapo, a później Milicja Obywatelska.

W bibliotece Konrad Bitner zaprezentował przedstawienie kukiełkowe. Choć frekwencja była niewielka, spektakl spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem. Po występie widzów zaproszono na drobny poczęstunek, który zakłóciła…pszczoła („*Dziecko piątku*").

6 RYNEK W POBIEDZISKACH

Rynek 1

fot. PB

Rynek zachował średniowieczny układ, choć otaczają go głównie XIX-wieczne kamienice. Na płycie uwagę zwraca fontanna z legendarnymi postaciami Lecha, Czecha i Rusa. W jednym z narożników znajduje się unikatowy Pomnik Powstańców Wielkopolskich autorstwa Juliana Boss-Gosławskiego, zwanego Królem Żelaza.

Przy rynku mieszkała rodzina Ogorzałków. Tu też pod lipą Konrad wystawił swoją kukiełkową inscenizację „Wesela" Stanisława Wyspiańskiego. W obsłudze sceny dzielnie pomagała mu Aurelia („*Dziecko piątku*").

Wśród zgodnych śpiewów, w doskonałych humorach, żałując tylko, że nie mają ze sobą gitary, zajechali do Pobiedzisk (…). Dość szybko dotarli do rynku, otoczonego niziutkimi, krzywymi kamieniczkami. Pośrodku rozciągał się skwerek, z białą figurą Chrystusa w centrum oraz pomnikiem czynu powstańczego, złożonym z dużej ilości żelastwa – metalowych karabinów, szabel i sporego orła z koroną. W północnym rogu rynku wznosił się ładny kościół ceglany z zabytkową drewnianą dzwonnicą.

(Małgorzata Musierowicz *„Dziecko piątku"*)

7 CUKIERNIA „WISIENKA" W POBIEDZISKACH

W rzeczywistości: Cukiernia i Kawiarnia Grzeczka ul. Rynek 9-10

fot. DZ

Książkową „Wisienkę" można utożsamiać z Cukiernią Grzeczka, która osładza życie mieszkańcom już od 1967 roku. To rodzinna firma, w której cukiernicze rzemiosło, sprawdzone receptury i zamiłowanie do dobrych wypieków przekazywane są z pokolenia na pokolenie. Do Grzeczki chodzi się po pyszne ciasto, a przede wszystkim po najlepsze pączki w okolicy.

Cukiernia znajdowała się niedaleko rynku, na parterze starej, różowej kamieniczki. Właścicielką była mama Augusta Piechoty, zwanego Podeszwą. Swego czasu koleżanka Podeszwy – Nora Górska – otrzymała tam nie tylko pomoc medyczną (opatrzenie poranionych nóg), ale i wyborne pączki. Z „Wisienki" pochodził też tort i ciasta na weselu Doroty Rumianek i Józefa Pałysa („*Ciotka Zgryzotka*").

8 KOŚCIÓŁ ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA W POBIEDZISKACH

ul. Gnieźnieńska 2

fot. AM

Jeden z najstarszych gotyckich kościołów w Wielkopolsce. W zewnętrznych ścianach świątyni zachowała się największa w Polsce liczba niewielkich dołków. Prawdopodobnie są to ślady po krzesaniu ognia podczas liturgii Wielkiej Soboty. Boczny ołtarz zdobi obraz Matki Bożej Łaskawej Pani Pobiedzisk, słynący z łask i uzdrowień, koronowany w 2004 roku.

Kościół, do którego uczęszczała Marta Jedwabińska. Właśnie tutaj zamówiła mszę w pierwszą rocznicę śmierci swojej synowej Ewy. W nabożeństwie uczestniczyła też córka Ewy – Aurelia („*Dziecko piątku*").

9 KOŚCIÓŁ ŚW. JÓZEFA W KICINIE

ul. Kościelna 2

fot. AC

Kościół wzniesiony na wzgórzu, w miejscu dawnego grodu, pochodzi z połowy XVIII wieku. Tytularnym proboszczem parafii był tu niegdyś sam Jan Kochanowski, choć poeta prawdopodobnie nigdy do Kicina nie dotarł. Wewnątrz uwagę zwraca rokokowa polichromia. Świątynia jest jednym z 12 przystanków na Szlaku Kościołów Drewnianych wokół Puszczy Zielonki.

Ignacy Grzegorz Stryba i Agnieszka Żyra zatrzymali się tu w drodze na niedzielny obiad. Korzystając z okazji młody student historii sztuki opowiedział Agnieszce o dawnych dziejach miejscowości („*Feblik*").

10 KOŚCIÓŁ ŚW. MIKOŁAJA W WIERZENICY

ul. Wierzenicka 12

fot. AC

Jeden z najstarszych kościołów w Wielkopolsce (nawa i prezbiterium pochodzą z drugiej połowy XVI wieku), przystanek na Szlaku Kościołów Drewnianych wokół Puszczy Zielonki. Wewnątrz uwagę przyciąga unikatowy nagrobek Augusta Cieszkowskiego, właściciela wsi, ziemianina, filozofa, jednego z najważniejszych wielkopolskich organizatorów.

Drewniany kościół w Wierzenicy Agnieszka i Ignacy Grzegorz mieli oglądać dosłownie przez pięć minut. Wizyta nieco się przedłużyła, co w połączeniu z włączonymi światłami w samochodzie doprowadziło do rozładowania akumulatora. Na szczęście wsparcie Demeter z Wierzenicy wybawiło ich z kłopotu („*Feblik*").

11 JEZIORO DĘBINIEC

ok. 0,7 km na południowy wschód od Promna-Stacji

fot. PS

Malownicze jezioro, chronione jako krajobrazowy rezerwat przyrody. Turyści chętnie odpoczywają tu na plaży o amfiteatralnym układzie. Szuwary otaczające jezioro tworzy między innymi kłoć wiechowata – roślinny relikt polodowcowy. Wokół zbiornika wytyczono trasę nordic walking. Oznakowany szlak prowadzi obok ogromnego głazu, pamiątki po lądolodzie.

Miejsce romantycznych spotkań. Baltona zabrał tam Patrycję Borejko w dniu jej urodzin. Dziewczyna była tak zachwyconą miejscową przyrodą, że kilka tygodni później dotarła tam powtórnie („*Pulpecja*"). W „*Febliku*" trasa nocnego spaceru Agnieszki Żyry i Ignacego Grzegorza Stryby wiodła przez las obok ogromnego głazu na rozdrożu aż do jeziora oświetlonego niezwykłym księżycowym blaskiem.

Między jeziorem Dębiniec a Kaczyną rośnie dojrzały bukowy las. Dorota Rumianek jeżdżąc swoją bryczką specjalnie nadkładała drogi, żeby w jego „bukowej ciszy" poczuć się „jak w świątyni". W rejonie Kaczyny na Kanale Czachurskim znajduje się mostek, gdzie dziewczyna natknęła się na nieprzytomną biegaczkę. Ofiara wyrwy w mostku, Ida Pałys, po ocuceniu… nalewką miodową została zabrana do domu Doroty („*Wnuczka do orzechów*").

Wreszcie wjechali w las i toczyli się spory kawałek piaszczystą drogą pośród rudych pni sosen i jeżynowych chaszczy, aż utknęli – drogę zastawiały grube bale. Dalej trzeba już było iść pieszo, ze dwieście metrów drogą pośród buków, nim spoza zarośli nie zamigotało jezioro.

Było nieduże, czyste, szczelnie otoczone lasami, tylko z jednej strony otwarte na dalekie, łagodne wzgórza poznaczone prostokątami zaoranych pól. Znad tych właśnie wzgórz płynęły szybko bujne obłoki o nieskazitelnej bieli, sunęły lekko górą, po niebie, i dołem, po spokojnej tafli wody.

– O! O! Perkozy! – zawołała Patrycja, biegnąc ku brzegowi i pokazując palcem. – O! Tam! Widzisz?! O, motylek! O, jejku, jak tu pięknie! Ach, co my w ogóle robimy w tym cuchnącym mieście?

(Małgorzata Musierowicz *„Pulpecja"*)

SZLAK JEŻYCJADY® WOKÓŁ POZNANIA

Śladami bohaterów powieści
Małgorzaty Musierowicz

ZWIEDZAJ I SŁUCHAJ

Zajrzyj na strony bliźniaczych szlaków literackich. Znajdziesz tam wszystkie punkty obu tras wzbogacone o rysunki i cytaty z książek - część z nich nie tylko przeczytasz, ale **i wysłuchasz w interpretacji autorki – Małgorzaty Musierowicz.**

Dzięki fotografiom miejsc związanych z bohaterami powieści i dokładnej mapie, strona poprowadzi Cię niczym prawdziwy przewodnik!

Poznański Szlak Jeżycjady®
Jeżyce i Dzielnica Cesarska
WWW.VISITPOZNAN.PL/POZNANSKISZLAKJEZYCJADY

Szlak Jeżycjady® wokół Poznania
od Pobiedzisk do Brzóstkowa
WWW.VISITPOZNAN.PL/SZLAKJEZYCJADYWOKOLPOZNANIA

POZNAJ ŚWIAT JEŻYCJADY®
Nowe wydania Jeżycjady® oraz gadżety związane z serią:
WWW.LABRETO.PL/JEZYCJADA

JEŻYCJADA® W POBIEDZISKACH
Zwiedzaj Miasto i Gminę Pobiedziska z bohaterami serii:
WWW.BPPOB.PL/JEZYCJADA

KOLEJ NA KOLEJ

Na Szlak Jeżycjady® wokół Poznania warto ruszyć pociągiem! To wygodny i ekologiczny sposób, by dotrzeć do wielu miejsc związanych z bohaterami powieści. Wśród przystanków na szlaku znalazło się aż pięć stacji kolejowych – w Promnie, Pobiedziskach-Letnisku, Pobiedziskach, Puszczykowie i Środzie Wielkopolskiej. Pociągiem można dotrzeć także na stacje Lednogóra, Kostrzyn Wielkopolski, Nekla i Trzemeszno, by dalej wyruszyć na poszukiwanie miejsc znanych z książek. Najwytrwalszych miłośników Jeżycjady® kolej zawiezie między innymi do Inowrocławia, Torunia czy Łeby.

12 STACJA KOLEJOWA PROMNO

Promno-Stacja

fot. RW

Niewielki przystanek kolejowy na linii Poznań-Gniezno. W pobliżu funkcjonowała Rzepicha – jeden z 33 wielkopolskich gościńców, zbudowanych w latach 70. XX wieku (patrz zdjęcie). Ich architektura, wykorzystująca drewno i kamień, nawiązywała do dawnych przydrożnych karczm. Budynek rozebrano w roku 2025.

Patrycja znad jeziora Dębiniec bezskutecznie próbowała wrócić pociągiem (spóźniła się) i autobusem. Ostatecznie do Poznania dotarła autostopem jako pasażerka auta... Baltony (*„Pulpecja”*). Stacja pojawiła się także w historii Ignacego Grzegorza, który spod pobliskiej karczmy „Rzepicha” odbierał samochód ciotki Idy (*„Wnuczka do orzechów”*).

13 STACJA KOLEJOWA POBIEDZISKA LETNISKO

Pobiedziska, ul. Gajowa 3

fot. KC

Stacja służy mieszkańcom Letniska Leśnego – willowej części Pobiedzisk, której nazwa zdradza malownicze położenie wśród lasów. Po obu stronach torów stoją tam dwa budynki dworca: stary i nowy. Turyści rozpoczynają stąd wycieczki do Parku Krajobrazowego Promno albo wędrują do pobliskiego Skansenu Miniatur Szlaku Piastowskiego oraz Grodu Pobiedziska.

Pobliska polana z malinami była miejscem tragikomicznej wycieczki Aurelii, Konrada i Artura w której niebagatelną rolę odegrał stary rower babci (*„Dziecko piątku”*). W okolicy stacji Natalia Borejko zobaczyła Filipa Bratka, do którego mocniej zabiło jej serce (*„Nutria i Nerwus”*).

14 DOM GÓRSKICH W PROMNIE

wschodnia część miejscowości, między stawami w dolinie Cybiny a lasami Parku Krajobrazowego Promno

fot. MM

Wieś na skraju malowniczej doliny Cybiny dała swą nazwę Parkowi Krajobrazowemu Promno. Ochroną objęto tu morenowe wzgórza, rynny polodowcowe, torfowiska i śródleśne jeziorka o wdzięcznych nazwach (np. Baba czy Okrąglak). Tutejsze lasy liściaste to dom rzadkich mieszkańców regionu – tajemniczych gryzoni: orzesznicy leszczynowej i popielicy szarej.

Patrycja i Florian Górscy po ślubie osiedlili się pod lasem. Swój nowy dom otoczyli ogrodem i sadem. Założyli też pasiekę i hodowlę koni. Z czasem wspólnie z nimi zamieszkali seniorzy rodu – Mila i Ignacy Borejkowie.

15 JEZIORO BRZOSTEK

ok. 1 km na północny wschód od Promna

fot. PB

Jedno z malowniczych śródleśnych jezior, charakterystycznych dla Parku Krajobrazowego Promno. Akwen upodobali sobie wędkarze. Na południowym brzegu znajduje się piaszczysta plaża z łagodnym zejściem do wody. Wokół zbiornika prowadzą leśne szlaki piesze i trasy nordic walking.

Jezioro, w którym po ataku szerszeni o mało nie utonął młody Ignacy Grzegorz (*„Czarna polewka”*). Kilka lat później dla odmiany on sam uratował tam swego tonącego kuzyna Józefa Pałysa (*„Sprężyna”*).

16 REZERWAT PRZYRODY LAS LIŚCIASTY W PROMNIE

ok. 1 km na wschód od Promna

fot. PB

Rezerwat leśny, chroniący dojrzałe lasy grądowe. Wiosną pod dębami i grabami pojawiają się w nich efektowne dywany kwitnących roślin runa, jesienią urzeka kolorami opadających liści. Od niedawna współtworzy kompleks trzech sąsiadujących rezerwatów, które służą zachowaniu cennych siedlisk leśnych i torfowiskowych Parku Krajobrazowego Promno.

Miejsce regularnych wędrówek Ignacego Borejki z psem Bobkiem. Jeden z takich spacerów zakończył się wizytą u weterynarza, leśną akcją poszukiwawczą i… konfliktem z żoną (*„Ciotka Zgryzotka”*).

17 DOM RUMIANKÓW W GÓRZE

wschodnia część miejscowości na skraju doliny Cybiny

fot. PS

Nazwa wsi Góra odnosi się do jej położenia na południowym brzegu doliny Cybiny. Krajobraz doliny to przeplatające się lasy, łąki, zarośla, tereny podmokłe, naturalne jeziora i sztucznie utworzone stawy. Taka mozaika siedlisk sprzyja bioróżnorodności i w efekcie została objęta ochroną w ramach europejskiej sieci Natura 2000.

Rumiankowie – Dorota, babcia Andzia oraz ciocia-babcia Wiktoryna – mieszkają w malowniczej dolince. Ich stary, ceglany dom zachwycił Idę Pałys, która trafiła tu niby na chwilę, a została na całe wakacje. Na pobliskim wzniesieniu Ida odkryła niewielki domek – Ruinkę, w którym postanowiła urządzić swój własny wakacyjny dom (*„Feblik”*).

18 LEDNOGÓRA

Lednogóra 49 (kościół)

fot. DK

Malownicza wieś w Lednickim Parku Krajobrazowym, nad jeziorem Lednica. Największą wyspą akwenu jest Ostrów Lednicki z pozostałościami grodu pierwszych Piastów. Z miejscowej stacji kolejowej młodzi pielgrzymi rokrocznie wyruszają pieszo na Pola Lednickie, gdzie od lat odbywają się ogólnopolskie spotkania młodzieży Lednica 2000.

Z Lednogóry pochodziła Andzia Rumianek. Tu znajdowała się jej rodzinna chałupka, do której na emeryturze wprowadziła się na jakiś czas jej siostra Wiktoryna (*„Wnuczka do orzechów”*).

19 WIELKOPOLSKI PARK ETNOGRAFICZNY W DZIEKANOWICACH

Dziekanowice 23b

fot. IM

Skansen malowniczo położony na brzegu jeziora Lednica. Wśród pól, sadów i ogrodów stoją tam zagrody zestawione z oryginalnych budynków z różnych zakątków regionu. Zaglądając do wiejskich domów i zabudowań gospodarczych, spacerując pomiędzy dworem, folwarkiem, kościołem, kuźnią czy karczmą, można poczuć klimat dawnej wielkopolskiej wsi.

W trakcie festynu skansen odwiedzili Agnieszka i Ignacy Grzegorz. Zmorzeni upałem, niespodziewanie zasnęli w cieniu starej stodoły. W efekcie spędzili w skansenie całą noc (*„Feblik”*).

20 KOŚCIÓŁ ŚW. MIKOŁAJA W ŁUBOWIE

Łubowo 66

fot. DK

Niewielkie Łubowo w przeszłości było nawet miastem! Dziś jedną z pamiątek jego historii jest drewniany, barokowy kościół św. Mikołaja wśród starych drzew na terenie dawnego cmentarza. Strop świątyni zdobi polichromia z wizerunkami Matki Bożej i roślinnymi ornamentami.

Ulubiona świątynia Rumianków i Górskich. Miejsce spotkania Agnieszki i Ignacego Grzegorza z kontuzjowanymi Idą Pałys oraz Dorotą Rumianek (*„Feblik”*). Było to też miejsce ślubu Doroty i Józefa Pałysa, skąd młodzi wyruszyli na wesele odświętnie udekorowaną bryczką (*„Ciotka Zgryzotka”*).

21 CAMPING „CHABER” NAD JEZIOREM POPIELEWSKIM POD TRZEMESZNEM

W rzeczywistości: Obiekt rekreacyjno-wypoczynkowy Oaza, Popielewo 28

fot. KW

Jezioro Popielewskie trudno przeoczyć na mapie – ciągnie się na długości 10 kilometrów (szerokość nie jest już tak imponująca, wszak to jezioro rynnowe). Nosi tytuł najgłębszego jeziora w Wielkopolsce (aż 45 metrów!). Jego bezleśne brzegi uwielbiają plażowicze, kajakarze i wędkarze – podobno trudno w regionie o lepsze leszcze i sandacze.

Natalia Borejko wraz z Różą i Laurą zamiast nad morze dotarły pod Trzemeszno, gdzie spędziły noc nad jeziorem na Campingu „Chaber”. Tu czekał też na nie Filip Bratek, który chciał oddać Natalii zagubioną gitarę (*„Nutria i Nerwus”*).

22 OGRODNICTWO „DAGLEZJA” POD KOSTRZYNEM

W rzeczywistości: Szkółka Byczkowscy, Glinka Duchowna, ul. Słowackiego 15

fot. ASB

Okolice Kostrzyna to małe zagłębie ogrodnicze. Pierwowzorem książkowej „Daglezji” może być założona ponad 60 lat temu szkółka Byczkowskich. W swojej ofercie ma zarówno drzewa i krzewy ozdobne, jak i kwiaty. W czasach PRL szkółka nie tylko eksportowała róże, ale i wyhodowała ich nowe odmiany – „Alicję” i „Navoikę”.

Szkółka należy do Huberta Fidelisa. Zauroczona jego synem Adamem Laura Pyziak nieustannie tam wracała pod różnymi pretekstami (*„Sprężyna”*). Po ślubie młodzi wprowadzili się do niewielkiego domu, przypominającego chatkę z bajki, nazywanego „Altanką Miłości” (*„McDusia”*).

23 KOŚCIÓŁ ŚW. APOSTOŁÓW PIOTRA I PAWŁA W KOSTRZYNIE

ul. Średzka 8

fot. BK

Najcenniejszym zabytkiem miasta jest późnogotycki kościół św. Apostołów Piotra i Pawła z renesansowymi polichromiami. W rejonie pobliskiego rynku znajdują się dwa oryginalne obiekty z czasów Polski Ludowej: drogowskaz w formie Światowida, wskazujący drogę na Ostrów Lednicki, oraz Brama Cechowa, ozdobiona herbami miejscowych cechów rzemieślniczych.

W świątyni odbył się ślub Laury i Adama. Panna młoda stała przed ołtarzem w sukni ślubnej swojej babci Mili, bo i tym razem zadziałało rodzinne fatum ślubne: suknia, uszyta przez krawcową operową, niespodziewanie odjechała z Bernardem Żeromskim do Zamościa (*„McDusia”*).

24 PRACOWNIA ARTYSTYCZNA „TEKLA W NEKLI”

ul. Poznańska 31 (Biblioteka Publiczna)

fot. JO

W centrum Nekli uwagę przyciąga neoromański kościół św. Andrzeja Apostoła z kopułą niczym cerkiewna bania. Niedaleko stoi XIX-wieczny dwór Żółtowskich. Przypominający włoską willę budynek otacza zabytkowy park z kilkoma stawami i z licznymi sędziwymi drzewami. Obok, w budynku dawnej wozowni od niedawna działa nowoczesna biblioteka.

Siostra Agnieszki Żyry swoje prace tworzy w starej drewnianej stodole przy XIX-wiecznej chłopskiej chałupce. Na budynku widnieje charakterystyczny szyld: „Tekla w Nekli. Pracownia artystyczna. Rzeźba i ceramika. Sprzedaż na miejscu. Promocja 50%” (*„Feblik”*).

25 STACJA KOLEJOWA PUSZCZYKOWO

Obecnie: Restauracja Lokomotywa ul. Wczasowa 1

fot. AC

Dworzec powstał na początku XX wieku wraz z rosnącą popularnością miasta-letniska. W okresie świetności z budynku w stylu szwajcarskim korzystało dziennie(!) 30 tysięcy letników, szukających odpoczynku w lasach nad Wartą. Dziś w odrestaurowanych wnętrzach działa restauracja w kolejowym klimacie – obiekt na Szlaku Kulinarnym Smaki Powiatu Poznańskiego.

W czerwcu 1956 roku Mila Kalemba wraz z Ignacym Borejką wybrali się pociągiem do Puszczykowa na prywatkę. Następnego dnia ruch kolejowy został wstrzymany z powodu robotniczych demonstracji, więc Ignacy wrócił do Poznania pieszo (*„Kalamburka”*).

26 DAWNA RESTAURACJA „LEŚNA” W PUSZCZYKOWIE

W rzeczywistości: Przyjęcia Leśna ul. Wczasowa 8a

fot. AMK

Sztandarowy lokal dawnego letniska Puszczykowo. Założony pod koniec XIX wieku, przyciągał dobrą kuchnią, ogrodem i koncertami. W Polsce Ludowej w jednym z budynków funkcjonowała restauracja, w drugim przez pewien czas działało kino. Leśna ponownie rozkwitła, słynąc przede wszystkim z dancingów. Dziś do dawnych tradycji nawiązuje lokal Przyjęcia Leśna.

W Puszczykowie Mila z Ignacym spędzili miły wieczór na podwórku kolegi, bawiąc się przy dźwiękach muzyki dobiegającej z tarasu pobliskiej eleganckiej restauracji z neonem „Dansing” (*„Kalamburka”*).

27 STACJA KOLEJOWA ŚRODA WIELKOPOLSKA

ul. Dworcowa 3

fot. KC

Środa Wielkopolska znajduje się na kolejowym szlaku od 1875 roku. Nie jest to jednak jedyna stacja w mieście. Wąskotorowa Średzka Kolej Powiatowa wyrusza ze stacji Środa Miasto, gdzie w poczekalni zorganizowano wystawę kolejowych pamiątek. Bana (po poznańsku pociąg), prowadzona przez parowozy lub lokomotywy spalinowe, wozi turystów do Zaniemyśla.

W dniu imienin Róży Pyziak, Fryderyk Schoppe „porwał” ją na wagary. Zamiast udać się na na lekcje, wsiedli z rowerami do pociągu do Środy Wielkopolskiej, skąd ruszyli na dwóch kółkach w kierunku Koszut (*„Imieniny”*).

28 MUZEUM ZIEMI ŚREDZKIEJ – DWÓR W KOSZUTACH

Koszuty 27

fot. MG

Późnobarokowy dwór szlachecki z XVIII wieku w Koszutach mieści dziś siedzibę Muzeum Ziemi Średzkiej. Wystawa muzealna pozwala zajrzeć do świata ziemian sprzed ponad stu lat. Wnętrza urządzono tak, jakby gospodarze tylko na chwilę wyszli do ogrodu. Charakterystycznym elementem krajobrazu miejscowości są też zabytkowe drewniane wiatraki-koźlaki.

Na zakończenie rowerowej wyprawy Róża i Fryderyk dotarli do Koszut, gdzie w muzeum odbywał się zjazd rodziny Schoppe (*„Imieniny”*). W dworze zorganizowano również wesele Natalii Borejko i Roberta Rojka, na którym ojciec panny młodej – mimo złamania ręki – bawił się do czwartej nad ranem (*„Kalamburka”*).

29 DOM GIZELI KALEMBY W MIŁOSŁAWIU

ul. Zamkowa 13 (dawna szkoła podstawowa)

fot. PB

Duża część ciekawych obiektów miasteczka zlokalizowana jest w rejonie Pomnika Wiosny Ludów. W sąsiedztwie znajdują się kościoły: katolicki i ewangelicki (obecnie Powiatowa Scena Kultury „Zamkowa”) oraz neogotycki budynek dawnej szkoły i pomnik jej uczniów, strajkujących w obronie języka polskiego, a nieco dalej – neorenesansowy pałac Mielżyńskich.

Rodzinne miasto Gizeli Kalemby, miejsce jej pobytu w ostatnich latach życia. Jej dom (rozebrany kilka lat temu) stał pomiędzy kościołem św. Jakuba a dawną szkołą podstawową (*„Kalamburka”*).

30 PROM RZECZNY W POGORZELICY

na Warcie pomiędzy Nową Wsią Podgórną a Pogorzelicą

fot. TM

Niedaleko królewskiego miasta Pyzdry pomiędzy Pogorzelicą a Nową Wsią Podgórną funkcjonuje przeprawa przez Wartę. Górnolinowy prom nie potrzebuje żadnego napędu, wystarczy siła prądu rzeki oraz stalowa lina rozpięta nad lustrem wody pomiędzy dwoma brzegami. Podobne promy działają nadal w pobliskich miejscowościach: Ciążeniu, Czeszewie oraz Dębnie.

W drodze do Zakopanego Laura Pyziak i Wolfgang Schoppe przeprawiali się przez Wartę. Podczas wjazdu na prom autostopowicz Bodziu uszkodził błotnik samochodu Wolfiego (*„Czarna polewka”*).

31 MUZEUM ADAMA MICKIEWICZA W ŚMIEŁOWIE

Śmiełów 1

fot. SO

Muzeum mieści się w klasycystycznym pałacu w sąsiedztwie wzgórz Szwajcarii Żerkowskiej. Latem 1831 gościł tam u Gorzeńskich sam Adam Mickiewicz. Pobyt wieszcza zaowocował śmiełowskimi akcentami, które pojawiły się na kartach „Pana Tadeusza”. Dziś w muzeum można oglądać obrazy i rzeźby związane z poetą oraz rękopisy i dawne wydania jego dzieł.

Miejsce schronienia Wolfganga, Laury i Bodzia, którzy znaleźli się tu w efekcie awarii samochodu i szalejącej burzy (*„Czarna polewka”*). Wcześniej cel rodzinnych wycieczek Laury z mamą i siostrą.

32 KOŚCIÓŁ ŚW. JANA CHRZCICIELA W BRZÓSTKOWIE

Brzóstków 17

fot. PB

Górujący nad okolicą, klasycystyczny kościół wzniesiono w latach 1838-1840. Po sąsiedzku w Brzóstkowie warto zobaczyć dwór oraz spichlerz, stylizowany na budowlę obronną. Powyżej wsi, na Wale Żerkowskim zlokalizowano punkt widokowy, z którego rozpościera się efektowna panorama z brzóstkowskim kościołem oraz pałacem w Śmiełowie w tle.

Wolfgang postanowił zorganizować tu potajemny ślub z Laurą, lecz ostatecznie do ceremonii nie doszło (*„Czarna polewka”*). Kościół tak jednak oczarował Różę Pyziak i Fryderyka Schoppe, że jakiś czas później to oni stanęli w nim na ślubnym kobiercu.

RUSZAJ POZA WIELKOPOLSKĘ

Choć sercem Jeżycjady® pozostaje Poznań i okolice, bohaterowie powieści nie zawsze trzymają się rodzinnego regionu. Ich ślady prowadzą także poza Wielkopolskę:

- **ŁEBA** – rodzinne miasto córki rybaka, później znanej aktorki teatralnej Anieli Żeromskiej.
- **KOŁOBRZEG** – Mila i Ignacy Borejkowie spędzili tu dwa tygodnie w sanatorium. On leczył serce, ona reumatyzm. Towarzyszyła im Lonia, ich wspólna znajoma jeszcze ze studiów.
- **CZAPLINEK I JEZIORO DRAWSKIE** – miejsce wakacyjnego wypoczynku Borejków. Nie wszyscy jednak z równym entuzjazmem uczestniczyli w rodzinnych wypadach nad jezioro – Ida zdecydowanie nie przepadała za wspólnym biwakowaniem.
- **TORUŃ** – w *„Tygrysie i Róży”* Laura Pyziak, w tajemnicy przed rodziną, samotnie wyruszyła do Torunia. Jej celem było uzyskanie informacji na temat swojego nieobecnego ojca, poprzez odnalezienie ciotki, Almy Pyziak.
- **ŁÓDŹ** – miasto Robrojka i jego córki Arabelli przed przeprowadzką do Poznania.
- **WROCŁAW** – we wrocławską Pomarańczową Alternatywę angażowali się Dambo i Bernard Żeromski, inni bohaterowie – Kreska i Maciek Ogorzałkowie – wyruszyli po maturze do Wrocławia na studia architektoniczne.